

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

АНДРУСІВ Уляна

к -т екон. наук, доцент,

доцент кафедри теорії економіки та управління

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ, Україна

ПУПІН Любомир

аспірант кафедри прикладної економіки

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ, Україна

ЧИГЕР Назарій

аспірант кафедри фінансів, обліку та оподаткування

Класичний приватний університет,

м. Запоріжжя, Україна

Анотація. Інвестиційна діяльність є однією із головних чинників економічного розвитку економіки України у післявоєнний період. Адже, саме інвестиції визначають конкурентні позиції підприємств-виробників на ринках та формують виробничий потенціал на новій науково-технічній базі, сприяють активізації інвестиційної діяльності та їх зростанню.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інвестиції, економічне зростання, Україна, післявоєнний період.

Державне регулювання інвестиційної діяльності є досить важливою умовою щодо економічного зростання країни та істотного поліпшення умов життя українських громадян у післявоєнний період відновлення України.

Одним із головних чинників економічного розвитку національної економіки є інвестиції та інвестиційна діяльність. Інвестиції визначають конкурентні позиції підприємств-виробників на ринках та формують виробничий потенціал на новій науково-технічній базі, сприяють активізації інвестиційної діяльності та їх зростанню. Дослідженню теоретичних та методологічних аспектів сутності інвестиційної діяльності присвячені наукові роботи багатьох зарубіжних учених, серед яких: (У. Ф. Шарп, Г. Дж. Александер та Дж. В. Бейлі, 1995) також серед західних учених і дослідників необхідно виділити (А. Шлейфера, 2000), (Д. Чоя і Д. Лейбмсона, 2005) що вивчали мотиви інвестиційної діяльності.

(Fabus, M. 2015) стверджує, що активна інвестиційна діяльність (прямі іноземні інвестиції) стала важливим фактором, який сприяв підвищенню конкурентоспроможності Словаччини, оскільки завдяки ним було залучено нові технології, створено робочі місця, забезпечено доступ до ноу-хау, а також вироблено управлінську та підприємницьку культуру. Ряд науковців із Сербії

відмічають (Dudić, B., Dudić, Z., Smoleň, J., & Mirković, V., 2018), що вступ Сербії до Європейського Союзу принесе в країну мир і покращить інвестиційний клімат у Сербії, що створить умови для появи стабільного фінансового та макроекономічного середовища в країні. Автори виявили, що найбільш привабливими секторами сербської економіки в цьому відношенні є фінансовий сектор, а також сектори торгівлі, туризму й телекомунікацій. Тому завдяки прямим іноземним інвестиціям, в першу чергу в фінансовий сектор і телекомунікації Сербії, буде забезпечено сталий розвиток сербської економіки, що сприятиме тривалій присутності Сербії на ринках Європейського Союзу. Проте, (Dixit, Avinash, 2011,) зазначають, що активна інвестиційна діяльність скоротилась по цілому світі через фінансову кризу 2008 року. Для того щоб відновити ліквідність і платоспроможність довелось провести ряд заходів, які привели до неоднозначних результатів.

В Китаї під час кризи уряд ініціював пакет економічних стимулів в розмірі чотирьох трильонів юаней для інвестування в пріоритетні галузі країни, такі як будівництво та нерухомість, промисловість, охорона здоров'я, транспорт, освіта, відновлення фінансово-кредитної системи та зменшення податкового тиску (Aisbett, 2010). Це дозволило, по-перше відновити економіку країни, створивши тим самим попит на видобувні та переробні підприємства, що позитивно впливає на їх інвестування. По – друге це позитивно впливає на кредитування населення банками, що свідчить про їх платоспроможність та по – третє, це позитивно впливає на розвиток національної економіки так як забезпечує мотивацію для масштабування бізнесу за рахунок розвитку країни.

Що стосується Європи, то її регіони завжди були інвестиційно привабливими і відзначалися високим рівнем залучення інвестицій та активною інвестиційною діяльністю. Деякі науковці це пояснювали застосуванням традиційної неоліберальної моделі (Robinson, Elisabeth J.Z., 2005). Науковці (Sarpideen, Razeen, 2015) та (Franck, Susan D., Lindsey E. Wylie, 2015) відзначили, що екологізація в автомобільній сфері позитивно впливає на залучення прямих інвестицій на рівні регіонів. Проте (Fredriksson, 2006), знайшли додаткові докази

того, що додаткові прямі іноземні інвестиції можуть послабити екологічне регулювання, зокрема в країні з високим рівнем корупції.

Дослідженню теоретичних засад інвестиційної діяльності присвячені наукові праці багатьох українських вчених, а саме: Н. В. Ковтуна [10], Л. Безуглої [11], У. Я. Андрусів [12], Г. В. Сидор [13, 14] та ін. Зокрема, науковці [12-14] вважають доцільним розглядати інвестиційну діяльність з двох позицій: у вузькому та широкому розумінні. Так, у першому інвестиційна діяльність – це процес перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення, а в другому – це вкладення коштів в об'єкти інвестування з метою отримання прибутку. У результаті систематизації наукових підходів виникає об'єктивна потреба у власному визначенні терміну «інвестиційна діяльність». В авторському трактуванні під інвестиційною діяльністю слід розуміти сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави з реалізації інвестиційних рішень у реально існуючих у країні умовах господарювання.

Аналіз зазначених джерел свідчить про те, що питання інвестиційної діяльності досі залишаються не вирішеним та дискусійним, тому існує потреба у подальших дослідженнях у цьому напрямі.

Література:

1. Sharpe, William F., & Alexander, Gordon J., & Bailey, Jeffery V. (1995). Investments. New Jersey: Prentice Hal.
2. Shleifer, A. (2000). Inefficient Markets. An Introduction to Behavioral Finance. Oxford University Press.
3. Choi James J., Laibson, D, & Madrian, B. (2005). Are Empowerment and Education Enough? Underdiversification in 401(k) Plans. Brookings Papers on Economic Activity, 2, 151–198. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/3805120>
4. Fabu M. (2015). Impact of foreign direct investment on unemployment development in selected regions of Slovak Republic. Економічний часопис-XXI. № 155, С. 63-66.

5. Dudić, B., Dudić, Z., Smoleň, J., & Mirković, V. (2018). Support for foreign direct investment inflows in Serbia. *Economic Annals-XXI*, 169(1-2), 4-11. doi: <https://doi.org/10.21003/ea.V169-01>
6. Dixit, Avinash K. (2011). International Trade, Foreign Direct Investment, and Security (September 2011). *Annual Review of Economics*, Vol. 3, pp. 191-213, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=1920111>
7. Robinson, E. (2005). Reassessing the interaction between investment and tenure uncertainty. *Environment and Development Economics*, 10(2), 143-157. doi:10.1017/S1355770X04001895
8. Sappideen, Razeen and He, Lingling, Dispute Resolution in Investment Treaties: Balancing the Rights of Investors and Host States (2016). *Journal of World Trade* 49, no. 1 (2015): 85–116, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2755156>
9. Susan D. Franck & Lindsey E. Wylie (2015) Predicting Outcomes in Investment Treaty Arbitration, 65 *Duke Law Journal*. 459-526. Available at: <https://scholarship.law.duke.edu/dlj/vol65/iss3/2>
10. Ковтун Н. В. (2008). Теоретичні засади інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності: співвідношення основних понять та категорій. *Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка*, С. 25–29.
11. Bezuhla, L., Kinash, I., Andrusiv, U. & Dovgal, O. (2019). Attracting Foreign Direct Investment as an Economic Challenge for Ukraine in the Context of Globalization. In 7th International Conference on Modeling, Development and Strategic Management of Economic System, Ivano-Frankivsk and Polyanytsia village (TC Bukovel), 2019, *Advances in Economics, Business and Management Research*, Vol. 99, pp. 195-200.
12. Андрусів У. Я., Сидор Г. В. (2018). Теоретичні аспекти інвестиційної діяльності: понятійний апарат. *Економіка і культура України в світових глобалізаційних процесах: позиціонування і реалії: матер. III Міжнар. наук.-практ. конф.*, (м. Київ, 21–22 берез.2018 р.), Київ, С. 109–111.
13. Сидор Г. В., Давидовська Г. І. (2015). Інвестиційна привабливість регіонів. *Сталий розвиток економіки*, 2 (27). С. 184–189.

14. Сидор Г. В. (2015). Інвестиційне забезпечення пріоритетних галузей економіки. Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: зб. матер. III Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Дніпро, 13–14 квіт. 2017 р.): у 2-х ч. Дніпро : НМетАУ, Ч. 2, С. 230–234.

Abstract. Investment activity is one of the main factors of the economic development of the economy of Ukraine in the post-war period. After all, it is investments that determine the competitive positions of manufacturing enterprises in the markets and form production potential on a new scientific and technical base, contribute to the activation of investment activities and their growth.

Key words: investment activity, investments, economic growth, Ukraine, post-war period.

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ НАУКОВОЇ МЕТОДОЛОГІЇ

ДРАГАНОВА Вікторія, здобувач вищої освіти групи Б 5/1

обліково-фінансового факультету, МНАУ

Анотація: досліджено положення на які спирається наукова методологія та її складові

Ключові слова: дослідження, наукове пізнання, методи, принцип, методологія

Наукові дослідження є важливою складовою освітньої діяльності в університетах, яка дозволяє студентам та викладачам більш поглиблено вивчати актуальні питання сьогодення та привертати до них увагу. Науковий метод, який застосовують під час наукових досліджень, спирається на застосування методології наукових досліджень. Наукова методологія – це, в широкому значенні, наука про науку, вчення про систему методів пізнання, наукові категорії, про застосування законів логіки та діалектики в наукових дослідженнях. Також науковою методологією (конкретної науки) називають систему методів, які використовуються в певній науці або практичній діяльності.

Методологічні основи дослідження можна умовно поділити на 3 рівні:

1) принципи наукового пізнання – формулюють основу наукової методології, на яких засновується наукова діяльність взагалі, яка відрізняє наукове пізнання від інших методів пізнання. Дані принципи мають загальнонауковий характер і виконують загальнометодологічну роль, у той час, як принципи конкретної науки охоплюють як загальні принципи наукового пізнання, так і принципи конкретної науки.

2) методологічні підходи – є більш конкретизованим виявом принципів, формулюють основні характеристики, на основі яких підбираються або